نفت و انرژی

بهره‌برداری از ۲ طرح پتروشیمی

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اعلام اینکه صنعت پتروشیمی برای نقش‌آفرینی بخش خصوصی در این صنعت، ارزش ویژه‌ای قائل است، گفت: جذب سرمایه‌گذاری واقعی مردمی از سیاست‌های اصلی ماست؛ بر همین اساس باید تسهیل‌گری و همراهی، مسیر سرمایه‌گذاری آن‌ها را هموارتر کنیم.

به گزارش زمان به نقل از شرکت ملی صنایع پتروشیمی، حسن عباس‌زاده روز چهارشنبه، پنجم آذر در آیین گشایش رسمی مجتمع‌های پتروشیمی کیمیا صنایع دالاهو و کیمیا صنایع پرتوانتخاب اصفهان با تشریح آخرین وضع اجرای پروژه‌های صنعت پتروشیمی اظهار کرد: صنعت پتروشیمی و همکاران ما، عملکرد قابل قبولی در برنامه هفتم پیشرفت داشته‌اند، به‌گونه‌ای که در سال نخست این برنامه، مجموعه صنعت پتروشیمی توانست تمامی برنامه‌های هدف‌گذاری‌شده را به‌صورت ۱۰۰ درصد محقق کند.

وی با بیان اینکه بهره‌برداری از ۱۹ طرح پتروشیمی و تأمین خوراک برای بهره‌برداری در سال دوم برنامه هفتم پیشرفت؛ سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده بود که خوشبختانه در ۶ ماهه نخست، ۹ طرح از این طرح‌ها تکمیل شد اما به بهره‌برداری رسمی نرسیده‌اند، افزود: افزون بر این طرح‌ها، چندین طرح دیگر نیز در مراحل پیش‌راه‌اندازی قرار دارند که تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسند.

سهم ۱۵ درصدی بخش خصوصی از ۹۲ میلیارد دلار سرمایه

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی درباره وضع سرمایه‌گذاری در این صنعت تصریح کرد: از مجموع حدود ۹۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری انجام‌شده در صنعت پتروشیمی از آغاز این صنعت تاکنون، سهم بخش خصوصی واقعی تنها حدود ۱۵ درصد بوده است.

عباس‌زاده با تأکید بر اینکه همین مشارکت ۱۵ درصدی بخش خصوصی نیز بسیار ارزشمند و قابل‌توجه است، گفت: «گروه انتخاب» یکی از نمونه‌های موفق و شایسته تقدیر در بین سرمایه‌گذاران بخش خصوصی است. این گروه پیش‌تر یک سرمایه‌گذاری بزرگ انجام داده و یک واحد تولیدی را به بهره‌برداری رسانده بود و امروز نیز دو واحد جدید به مجموعه فعالیت‌های این گروه افزوده می‌شود.

وی به سرمایه‌گذاری گروه انتخاب در طرح «پی‌دی‌اچ» با ارزشی حدود ۷۰۰ میلیون دلار اشاره کرد و افزود: این طرح با همکاری سازمان برنامه و بودجه و در چارچوب فرآیند تأمین مالی پلکانی تعریف‌شده است و روند سرمایه‌گذاری آن با سرعت بیشتری ادامه می‌یابد. گروه‌های فعال در بخش خصوصی، از جمله گروه انتخاب، با رویکردی هوشمندانه وارد صنعت پتروشیمی شده و فعالیت خود را از بخش پایین‌دست آغاز کرده است و محصولاتی را که به آن‌ها نیاز داشته را به‌صورت مستقل تولید می‌کند.

صادرات محصولات انتخاب به اروپا

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان اینکه این مجموعه از جمله گروه‌هایی است که توانسته صادرات به اروپا را محقق کند و به‌شکل متمرکز، حرفه‌ای و رقابتی در بازارهای بین‌المللی حضور یابد، تصریح کرد: همچنین تلاش مستمر این گروه برای دستیابی به بیشترین بهره‌وری با کمترین هزینه، قابل‌تقدیر است و امیدواریم در ادامه مسیر نیز با موفقیت‌های بیشتری همراه باشند.

عباس‌زاده با اشاره به چالش‌های موجود در مسیر سرمایه‌گذاری خصوصی گفت: یکی از مهم‌ترین موانع پیش‌روی بخش خصوصی در صنعت پتروشیمی، طولانی بودن فرآیندهای اداری و بوروکراسی است. برخلاف صندوق‌ها و مجموعه‌های مدیریتی بزرگ که امکان صبر و تحمل دوره‌های طولانی را دارند، بخش خصوصی چنین ظرفیتی ندارد و طبیعی است که انتظار داشته باشد پس از ورود سرمایه، روند اجرا، تصمیم‌گیری‌ها و رفع موانع با سرعت بیشتری دنبال شود.

مصرف حدود ۳ میلیارد مترمکعب گاز در بخش خانگی در یک هفته

مصرف گاز بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء در هفته پایانی آبان با روندی افزایشی همزمان با سردتر شدن هوا به مرز ۳ میلیارد مترمکعب رسید.

به گزارش زمان به نقل از شانا، بررسی مصرف گاز طبیعی در ۱۰ روز زمانی ۲۴ تا ۳۰ آبان نشان می‌دهد که مصرف در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء همزمان با کاهش دمای هوا روندی افزایشی داشته است. مجموع مصرف این بخش در پایان هفته به نزدیک ۳ میلیارد مترمکعب رسید که از رشد تدریجی تقاضا در روزهای پایانی آبان حکایت دارد.

بخش خانگی و تجاری در شنبه ۲۴ آبان، ۴۱۴۸۱ میلیون مترمکعب گاز مصرف کردند و در یکشنبه ۲۵ آبان مصرف آن به ۴۲۱.۵۶ میلیون مترمکعب رسید. دوشنبه ۲۶ آبان ۴۲۸.۴۸ میلیون مترمکعب گاز مصرف شد و روز سه‌شنبه، ۲۷ آبان، عدد ۴۳۲.۱۳ میلیون مترمکعب به ثبت رسید. چهارشنبه ۲۸ آبان، ۴۳۷.۹۰ میلیون مترمکعب گاز در بخش خانگی به مصرف رسید و پنج‌شنبه، ۲۹ آبان این رقم را رشد به ۴۳۹.۹۶ میلیون مترمکعب افزایش یافت. در نهایت جمعه ۳۰ آبان، مصرف این بخش به ۴۴۴.۱۰ میلیون مترمکعب رسید.

"زمان" روند جریان ارزی کشور را بررسی می کند:

نرخ دستوری ارز، اقتصاد را فلج می‌کند

عضو کمیسیون صنایع و معادن تاکید می کند؛ تمرکز بر تثبیت دستوری نرخ ارز به‌جای اصلاح ساختار عرضه و تقاضا، یکی از ریشه‌های اصلی نوسانات و فشارهای ارزی در اقتصاد کشور است؛ به‌ویژه آن‌که تجربه نشان داده چنین سیاست‌هایی با ایجاد تقاضای کاذب و انتقال فشار از بازار رسمی به آزاد، ثبات اقتصادی را شکننده می‌کند.

به گزارش محبوبه بیدکی خبرنگار زمان، یکی از دغدغه‌های اصلی اقتصاد کشور بی‌ثباتی در سیاست‌های ارزی و اثرات آن بر سایر بخش‌های تولیدی و تجاری کشور بوده است، بررسی الگوهای تصمیم‌گیری نشان می‌دهد که بخش قابل توجهی از چالش‌های اقتصادی، تمرکز بر پیامدها به جای پرداختن به علل و ریشه‌های ساختاری ناشی می‌شود. سیاست‌گذاری‌های کوتاه‌مدت و رویکردهای انجمادی در کنترل نرخ ارز، اگرچه در مقاطع محدود، ممکن است آرامش ظاهری در بازار ایجاد کنند، اما در بلندمدت با ایجاد تقاضای کاذب، فشار مضاعف بر منابع ارزی، و افزایش عدم اطمینان، موجب بی‌تعادلی در اقتصاد کلان می‌شوند که تداوم چنین روندی، فاصله میان بازار رسمی و آزاد را تشدید کرده و کارایی نظام اقتصادی را کاهش می‌دهد.

امامعطفی طاهری، نماینده مجلس شورای اسلامی در این زمینه معتقد است؛ یکی از دلایل اصلی بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور این است که ما معمولاً به ریشه‌ها نمی‌پردازیم و بیشتر تمرکزمان بر شاخ و برگ‌هاست. عضو کمیسیون صنایع و معادن با ذکر نمونه تاکید می کند؛ در بحث سیاست‌های ارزی، برخی معتقدند نرخ ارز باید «میخکوب» یا ثابت نگه داشته شود و نباید اجازه دهیم نوسان داشته باشد و ای ادامه می دهد؛ تجربه‌های گذشته مانند دوره‌ای که نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان تعیین شد نشان می‌دهد که چنین سیاستی به مرور باعث ایجاد تقاضای شدید در بازار می‌شود، زمانی که نرخ ارز را به‌صورت دستوری ثابت نگه می‌داریم، واردکنندگان و فعالان اقتصادی برای ثبت سفارش‌ها هجوم می‌آورند، به عنوان مثال هر فردی که بتواند کارت بازرگانی بگیرد، برای عضو هزار دلار ثبت سفارش می‌کند تا نوبتش برسد و از دولتی دریافت کند. به گفته نماینده مردم طارم و زنجان در حال حاضر حدود ۲۹ میلیارد دلار تقاضا در صف است که بخش زیادی از آن واقعی می باشد و در بازار آزاد نیز شرایط مشابهی وجود دارد. این نماینده مجلس یادآور می شود؛ وقتی سود در بازار بالاست، فعالان اقتصادی حتی از بازارهای خارجی مانند بازار ژاپنی تقاضا را افزایش می‌دهند، این فشار تقاضا به بازار توافقی و سپس به نرخ‌های بازار آزاد منتقل می‌شود که عملاً قیمت ارز را بالا می‌برد. عضو کمیسیون صنایع و معادن بر این باور است که اگر سیستم عرضه و تقاضای ارزی به صورت الکترونیکی و شفاف طراحی شود و بتوانیم بدون محدودسازی شدید، گردش واقعی ارز را شکل دهیم، در مدت یک سال می توان به ثبات نسبی رسید. وی ضمن ارائه راهکار برای پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور خاطرنشان می‌کند؛ پیشنهاد اصلی این است که روند اصلاح و تنظیم باید به‌صورت آرام و تدریجی انجام شود تا عرضه واقعی حدود چند میلیارد دلار در سال تحقق یابد؛ در غیر این صورت، سیاست‌های انجمادی و دستوری قابل اجرا و پایداری نخواهند بود در نهایت بر اساس نظرات کارشناسان از تحلیل وضعیت کنونی بازار ارز نشان می‌دهد که سیاست‌های دستوری در تعیین نرخ‌ها، عملاً منجر به انباشت تقاضا و شکل‌گیری صف‌های طولانی برای دریافت ارز شده است، نتیجه طبیعی چنین سازوکارهایی، انتقال فشار از بازار رسمی به بازار آزاد و افزایش مستمر نرخ‌های واقعی است، راهکار پیشنهادی برای عبور از این چرخه معیوب، طراحی سامانه‌ای شفاف و تمام‌الکترونیکی برای مدیریت عرضه و تقاضای ارز است؛ سامانه‌ای که بتواند جریان ارزی کشور را بر اساس نیاز واقعی و بدون محدودیت‌های شدید اداری تنظیم کند، در کنار این موضوع، اصلاح تدریجی سیاست‌ها و پرهیز از شوک‌های ناگهانی، زمینه‌ساز ایجاد ثبات پایدار و اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی خواهد بود.

Mojgan.bidaki۸۸@gmail.com

۶۹ قلم فناوری راهبردی داخلی‌سازی می‌شود

معاون برنامه‌ریزی و توسعه محیط کسب‌وکار وزارت صمت از آغاز فراخوان شناسایی شرکت‌های توانمند برای داخلی‌سازی ۶۹ قلم فناوری راهبردی خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازصندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته (صحا)، «سعید شجاعی»، با اشاره به عزم وزارت صمت در اجرای بند «ث» ماده ۹۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت گفت: براساس این بند، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری و سایر نهادهای مرتبط، سالانه حداقل ده درصد از اقلام راهبردی فناورانه مورد نیاز کشور را با اتکا به ظرفیت شرکت‌های توانمند، داخلی‌سازی کند. وی افزود: در گام نخست و پس از ابلاغ آئین‌نامه اجرایی این بند توسط هیأت محترم وزیران، با مشارکت جدی و تخصصی دفتر فناوری و صنایع دانش بنیان وزارتخانه، ۶۹ قلم راهبردی فناورانه در حوزه‌های فناوری اصلی یعنی برق و الکترونیک، هوش مصنوعی و تحول دیجیتال، مواد پیشرفته، دارو و واکسن، تجهیزات پزشکی، صنایع شیمیایی و پلیمری و ماشین‌آلات پیشرفته احصا شده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه محیط کسب‌وکار وزارت صمت ادامه داد: از تاریخ بیستم آبان ماه فراخوان شناسایی شرکت‌های توانمند برای داخلی‌سازی این اقلام آغاز شده است. لذا از تمامی شرکت‌های دارای توانمندی تحقیق و توسعه، طراحی و مهندسی، ساخت و تولید مرتبط با ۶۹ قلم فناورانه راهبردی دعوت می‌شود تا با مراجعه به نشانی اینترنتی tech-rahbordi.ir اطلاعات خود را ثبت کنند. وی اضافه کرد: اطلاعات و مستندات شرکت‌ها ظرف یک ماه آینده مورد بررسی و ارزیابی قرار خواهد گرفت و پس از انتخاب شرکت‌های واجد شرایط، برای هر قلم فناورانه برنامه عملیاتی مشخصی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان و نیز صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته تدوین و اجرایی خواهد شد. شجاعی گفت: با توجه به اینکه هر یک از اقلام فناورانه راهبردی می‌بایست واجد یکی از ویژگی‌های «رازآوری»، «آینده‌سازی»، «افزایش بهره‌وری»، «کاهش ارزبری» یا «حل گلوگاه‌های ملی» باشد، اجرای بند «ث» ماده (۹۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت، یکی از برنامه‌های جدی معاونت برنامه‌ریزی و توسعه محیط کسب‌وکار است که با محوریت دفتر فناوری و صنایع پیشرفته در حال انجام است. بدون تردید پیشبرد این برنامه مسیر شکل‌گیری اقتصاد دانش‌بنیان را به‌عنوان موضوعی که همواره از دغدغه‌های اصلی و مورد تأیید مقام معظم رهبری بوده است، هموار خواهد ساخت.

رویش سرمایه‌ها؛ نقشه تازه وزارت اقتصاد برای مهار تورم

دولت با همکاری بازار سرمایه، طرح «رویش» را برای بازگرداندن سرمایه‌های راکد مردم و بنگاه‌ها به تولید رازآور آغاز کرده است.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، در ماه‌های اخیر، مجموعه‌های از تحولات در سیاست‌گذاری اقتصادی کشور نشان می‌دهد دولت تصمیم دارد یک مسیر تازه در تأمین مالی و کنترل تورم ایجاد کند؛ مسیری که نه بر افزایش پایه پولی و نه بر تسهیلات بانکی مبتنی است، بلکه بر توان بازار سرمایه و ظرفیت سرمایه‌های مردمی تکیه دارد. طرح «رویش» جدیدترین نمونه از این رویکرد است؛ طرحی که مقامات اقتصادی آن را «آغاز دوران مشارکت گسترده مردم در تأمین مالی تولید رازآور» توصیف می‌کنند. اگرچه سال‌هاست درباره لزوم هدایت منابع مردمی به سمت تولید صحبت می‌شود، اما نبود ابزارهای اعتمادساز، ریسک بالا، نبود تضامین معتبر و ضعف ابزارهای ارزی باعث شده بخش بزرگی از نقدینگی کشور به جای حرکت در فضای تولید، در دارایی‌های غیرمولد مانند طلا، ارز خانگی، زمین یا سپرده‌های کوتاه‌مدت باقی بماند. «رویش» تلاش دارد این چرخه را معکوس کند و سرمایه‌هایی که سال‌ها از اقتصاد واقعی دور مانده بودند را به خط تولید، صادرات و پروژه‌های رازآور بازگرداند.

تأمین مالی غیرتورمی؛ محور اصلی سیاست اقتصادی جدید

دولت در ماه‌های اخیر بارها تأکید کرده که «مقابله با تورم» نه‌فقط یک شعار، بلکه ستون اصلی تصمیم‌گیری در بودجه، سیاست ارزی و ساختار تأمین مالی است. یکی از مدیران ارشد اقتصادی دولت اخیراً توضیح داد که مسیر میان‌مدت دولت برای مهار تورم «اصلاح تراز مالی دولت و رفع کسری بودجه» است؛ چرا که ریشه بسیاری از موج‌های تورمی سال‌های اخیر، برداشت مستقیم یا غیرمستقیم دولت از منابع بانک مرکزی بوده است. در همین چارچوب، حرکت دولت به سمت بازار سرمایه و کاهش نقش استقراض بانکی، بخشی از همین راهبرد تودرتمی است. برای اینکه تأمین مالی پروژه‌های بزرگ بدون ایجاد فشار تورمی انجام شود، لازم است ابزارهایی جایگزین منابع بانکی شوند؛ ابزارهایی که هم شفافیت لازم را داشته باشند و هم پشتوانه معتبر و نرخ ریسک قابل اندازه‌گیری ارائه کنند

«رویش» فصل مشترک این نیاز و ظرفیت بازار سرمایه

یکی از محورهای اصلی طرح «رویش»، انتشار اوراق مرابحه ارزی است؛ ابزاری که به گفته کارشناسان، می‌تواند معادله سنتی تأمین مالی را بازنویسی کند. این اوراق امکان جمع‌آوری سرمایه‌های خرد و کلان را با پشتوانه دارایی‌های واقعی فراهم می‌کنند و در عین حال به سرمایه‌گذاران این اطمینان را می‌دهند که بازده آنها متناسب با فعالیت‌های صادراتی و درآور خواهد بود. در دوره‌ای که نوسانات نرخ ارز، تصمیم‌گیری اقتصادی را دشوار کرده، انتشار اوراقی که بتواند بازده را به‌درستی با جریان ارزی مدیریت کند، نکته مثبتی برای سرمایه‌گذاران است. بسیاری از تولیدکنندگان نیز استقبال کرده‌اند، زیرا این اوراق می‌تواند نیاز آنها به ارز برای خرید مواد اولیه یا توسعه صادرات را بدون مراجعه به بانک‌ها تأمین کند.

صندوق‌های تضامین؛ ستون اعتمادسازی در طرح رویش

جز اوراق ارزی، بخش مهم دیگر طرح رویش «صندوق‌های تضامین» است. تجربه پروژه‌های بزرگ در کشور نشان داده که نبود پوشش ریسک، یکی از اصلی‌ترین دلایل عدم ورود سرمایه‌های مردمی به حوزه تولید است. حتی پروژه‌هایی که توجیه اقتصادی و بازده قطعی دارند، به دلیل نبود ضمانت معتبر، از جذب منابع خرد باز می‌مانند. صندوق تضامین این خلأ را هدف گرفته است. این صندوق‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که بتوانند تعهدات پروژه‌های تولیدی یا صادرات‌محور را تضمین کنند و اصل سرمایه یا بخش زیادی از آن را در برابر ریسک‌های تجاری و عملیاتی حفظ نمایند. نتیجه این سازوکار، افزایش اعتماد و کاهش فاصله میان مردم و فعالیت‌های مولد است. سال‌هاست اقتصاددانان هشدار می‌دهند که بخش قابل‌توجهی از ثروت مردم در دارایی‌هایی نگهداری می‌شود که عملاً سهمی در تولید ملی ندارند. خانه‌های خالی، طلا و ارز خانگی، نقدینگی ذخیره‌شده و زمین‌های بلااستفاده در کنار سپرده‌هایی با بهره اندک، به‌نوعی «دفن شدن سرمایه‌ها» تعبیر می‌شوند.دولت در طرح رویش به‌صراحت اعلام کرده است که این منابع باید به چرخه اقتصادی برگردند. نه از طریق فشار یا محدودیت، بلکه با ارائه مسیرهای جذاب، امن و سودآور. به جای آنکه سرمایه‌های مردم در زیر خاک یا کاوصندوق‌ها بمانند، باید در کارخانه‌ها، پروژه‌های صادراتی و زنجیره تولید ارزش‌آفرینی کنند. از نگاه دولت، این تنها یک انتخاب اقتصادی نیست، یک اجبار ساختاری است. بدون آزادسازی منابع راکد، تأمین مالی تولید نه‌فقط دشوار، بلکه غیرممکن خواهد شد.

نقش بازار سرمایه در عصر جدید سیاست اقتصادی

در سال‌های گذشته، بازار سرمایه ایران فراز و فرودهای متعددی را تجربه کرده است؛ از دوره‌های رونق کوتاه‌مدت تا نوسانات شدید. با این حال، نگاه دولت جدید به بازار سرمایه متفاوت از گذشته است. به‌جای آنکه بورس فقط محل خریدوفروش سهام باشد، اکنون به‌عنوان «موتور تأمین مالی غیرتورمی» دیده می‌شود. به این ترتیب، طرح «رویش» بخشی از یک بسته بزرگ‌تر است؛ گذار از اقتصاد مبتنی بر بودجه دولتی به اقتصادی که بخش مهمی از تأمین مالی آن توسط بازار سرمایه انجام می‌شود. طرح «رویش» بیش از آنکه یک بسته مالی باشد، یک تغییر در نگاه به اقتصاد است. این طرح می‌گوید راه توسعه از مسیر چاپ پول یا تسهیلات بانکی نمی‌گذرد؛ بلکه از مسیر مشارکت مردم، شفافیت بازار سرمایه و تأمین مالی غیرتورمی عبور می‌کند.

کالاهای اساسی باید با قیمت ثابت به دست مردم برسد

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: طبق مصوبه مجلس، کالاهای اساسی مشمول طرح کالابرگ باید با قیمت ثابت به مردم عرضه شود.

به گزارش زمان به نقل ازخانه ملت، نادرقلی ابراهیمی عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی گفت: طبق مصوبه مجلس کالاهای اساسی طرح کالابرگ الکترونیک باید با قیمت ثابت به دست مردم برسد. وی افزود: بر اساس این مصوبه قیمت کالاهای اساسی مشمول طرح کالابرگ الکترونیک باید قیمت شهریور ۱۴۰۰ باشد. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس اظهار داشت: اینکه قیمت کالاهای اساسی طرح کالابرگ همراه با تورم در دیگر بخش‌ها افزایش یابد و دولت فقط به کارت شتاب مردم اعتبار تزریق کند، نمی‌تواند مشکلی را حل کند. ابراهیمی خاطرنشان کرد: تزریق اعتبار به کارت‌های شتاب افراد تحت عنوان کالابرگ الکترونیک کمکی به سفره مردم نمی‌کند، چرا که قیمت کالاهای اساسی روز به روز افزایش پیدا می‌کند.وی افزود: کالاهای اساسی که با ارز ترجیحی تأمین می‌شوند نباید با تورم افزایش یابند و با قیمت بالا به مردم عرضه شوند. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس اظهار داشت: علاوه بر این، دولت باید نظارت دقیقی بر زنجیره توزیع از زمان واردات نهاده به کشور تا تولید و توزیع گوشت و دیگر کالاهای اساسی همچون روغن و غیره داشته باشد. ابراهیمی خاطرنشان کرد: عدم نظارت دقیق بر زنجیره توزیع کالاهای اساسی خود یکی از دلایل افزایش قیمت این کالاهاست که باید این مشکل نیز برطرف شود. وی افزود: مجلس شورای اسلامی در قالب ماده ۴۵ آیین‌نامه داخلی مجلس، موضوع نحوه اجرای طرح کالابرگ الکترونیک را مورد پیگیری قرار خواهد داد.

نگاه روز

سیگنال بنزین ۵ هزار تومانی به تورم چیست؟

مریم فکری

رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران می‌گوید: زمانی که دلار ۹ هزار و ۸۰۰ تومان بود، دولت قیمت بنزین را ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومان کرد. آن زمان دولت وقتی قیمت بنزین را به چنین عددی رساند، انگار بنزین را ۳۳ سنت کرد. اما در قیمت دلار ۱۱۳ هزار تومانی، عملا قیمت بنزین به سنت هم نمی‌رسد.

در حالی براساس مصوبه جدید دولت، قرار است از نیمه آذرماه قیمت بنزین جایگاه‌ها به ۵ هزار تومان تغییر کند که به اعتقاد کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی، هیچ اثر در بحث کاهش مصرف نخواهد داشت. این در حالی است که اقتصاددانان معتقدند عامل مهم کسری شدید بودجه، ناترازی انرژی است و این نوع اصلاح در قیمت بنزین، اثری در کاهش ناترازی بنزین نخواهد داشت.

آن هم در شرایطی که سال‌هاست هشدار داده می‌شود که باید درباره این ناترازی نمایان و یارانه وحشتناک سوخت کاری صورت داد که ادامه روند موجود نه ممکن است و نه منطقی و عقلایی، آمار مصرف بنزین به روایت سخنگوی دولت این‌گونه است که ظرفیت تولید داخلی در بنزین ۱۱۰ میلیون لیتر است، در حالی که میزان مصرف میانگین در روزهای عادی به ۱۳۳ میلیون لیتر می‌رسد. به گفته او، البته در ایام نوروز، عدد بالای ۱۶۰ میلیون لیتر را هم در مصرف بنزین عبور کردیم و در ایامی نظیر آنچه که از ۲۳ خردادماه شاهد بودیم، ۱۹۷ میلیون لیتر را نیز پشت سر گذاشتیم.

محمدصادق الحسینی، کارشناس اقتصادی نیز در همین خصوص می‌گوید: من مخالف اجرای این‌گونه طرح‌ها هستم. حتما بنزین راحل قیمتی دارد، ولی قیمت دست مردم است و مردم باید قیمت را تعیین کنند و نه دولت. وی می‌افزاید: این‌که دولت بنزین را از ۳ هزار تومان به ۵ هزار تومان افزایش دهد، اولا برای دولت فایده‌ای ندارد و به بودجه‌اش چیزی اضافه نمی‌کند، دوما مشکل ناترازی بنزین را حل نمی‌کند. به گفته الحسینی، ما الان ۶ میلیارد دلار بنزین وارد می‌کنیم که همین موضوع باعث این تورم ۵۰ درصد فعلی به واسطه کسری بودجه بزرگ شده است. وی تاکید می‌کند: پس هیچ فایده‌ای ندارد. دولت اگر می‌خواهد اصلاحات انجام دهد، باید اصلاحات بزرگ انجام دهد.

آرش نجفی، رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران در پاسخ به این سوال که مصوبه اخیر بنزینی دولت چه تاثیری در کاهش مصرف و صرفه‌جویی منابع دولت دارد؟ می‌گوید: این در حد دود و سه درصد است. همان‌طور که گفتم، افزایش قیمت بنزین در گذشته، تناسب منطقی و بزرگی داشت که بنزین ۳ هزار تومان شد و دلار ۹ هزار و ۸۰۰ تومان بود. اما الان بنزین ۵ هزار تومانی در مقابل دلار ۱۱۳ هزار تومانی است.

وی تاکید می‌کند: به نظر می‌آید که قیمت بنزین هنوز هم عدد قابل توجهی نیست و این ۳ هزار تومان به ۵ هزار تومان نه تاثیر به سزایی در کاهش مصرف دارد و نه تاثیری در درآمد دولت.

این کارشناس اقتصادی در پاسخ به این که چه بار تورمی تصمیم بنزینی دولت دارد؟ می‌گوید: این سیاست و اجرای مصوبه افزایش قیمت بنزین کارت سوخت جایگاه‌ها خیلی بار تورمی ندارد. وی می‌افزاید: زمانی که دلار ۹ هزار و ۸۰۰ تومان بود، دولت قیمت بنزین را ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومان کرد. آن زمان وقتی دولت قیمت بنزین را به چنین عددی رساند، انگار بنزین را ۳۳ سنت کرد.

اما در قیمت دلار ۱۱۳ هزار تومانی، عملا قیمت بنزین به سنت هم نمی‌رسد. رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران در پاسخ تصریح می‌کند: بر همین اساس است که اعتقاد دارم تاثیر ویژه‌ای در قیمت تمام شده کالاهای کشور ندارد و ما در طول ۷ سال گذشته وقتی هزار درصد تورم را تجربه و تحمل کردیم، حالا ۳، ۲ درصد افزایش قیمت بنزین تاثیر به‌سزایی به عنوان یک فرآیند تورمی نخواهد داشت.

نجفی در پاسخ به این پرسش که باعث ایجاد انتظارات تورمی نمی‌شود؟ عنوان می‌کند: همان‌طور که گفتم، نسبت این‌قدر کوچک است که به نظرم تاثیر خاصی نخواهد داشت. وی متذکر می‌شود: البته این‌که یک عده‌ای سوءاستفاده می‌کنند و موج‌هایی را تولید می‌کنند و دنبال این هستند به هر نحوی و تحت هر عنوانی کالا را گران کنند، یک موضوع دیگر است و این را دولت باید پیگیری و کنترل کند، ولی واقعیت این است که اثرگذاری بنزین ۵ هزار تومانی، ۲ تا ۳ درصد است و اثری نمی‌تواند در کشوری که در طول ۷ سال گذشته هزار درصد تورم را تحمل کرده است.

رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران در پاسخ به این سوال که بهترین راه تغییر قیمت بنزین که اثری روی تورم نداشته باشد؟ می‌گوید: ببینید، این یارانه باید به خانوار تعلق بگیرد، نه خودرو. ما مدل‌هایی را تعریف کرده‌ایم که دولت به آنها توجه نمی‌کند مبنی بر این‌که یارانه‌ای که به عنوان یارانه سوخت به مردم داده می‌شود، تبدیل به فرآیند مالی شود و در اختیار خانوار قرار گیرد.

وی می‌افزاید: ما الان این یارانه را در اختیار خودرو قرار می‌دهیم و صاحبان خودرو منتفع می‌شود و دیگران از آن بهره نمی‌برند.

ما اگر دنبال یک عدالت اجتماعی معقول و منطقی هستیم، به نظر می‌رسد که دولت باید مدل توزیع را تغییر دهد و یارانه را مستقیم به صورت غیرنقدی و غیرقابل نقدشوندگی در اختیار خانوار قرار دهد و قیمت بنزین را هم تصحیح کند. رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران تصریح می‌کند: آن زمان، کسی که خودرو دارد، از این یارانه برای دریافت بنزین استفاده می‌کند و یا برای پرداخت دیگر آیتم‌های انرژی استفاده می‌کند. در موافعی هم که از این سوخت نمی‌خواهند بهره‌برداری کنند، می‌توانند یارانه خود را واگذار کنند. نجفی عنوان می‌کند: مهم این است که دولت پولی را به عنوان نقدینگی در کشور توزیع نمی‌کند. اشتباهی که در توزیع یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان صورت گرفت و نقدینگی را دولت به اقتصاد کشور تزریق کرد، این اتفاق دیگر نیفتد. وی خاطرنشان می‌کند: دولت باید کارت سبز را براساس عدد یارانه شارژ کند و این کارت سبز غیرقابل دریافت نقدی باشد و غیرقابل کشیدن در دستگاه‌های پوز معمولی باشد.

فقط در پرداخت هزینه‌های انرژی کارایی داشته باشد. آن زمان یک اختصاص ویژه اتفاق افتاده است.

Alborz.payam@gmail.com